

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
—
ΓΡΑΦΕΙΑ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΕΝ ΤΗ ΑΚΑΔΗΜΕΙΑ

ΤΑ ΠΑΤΡΙΑ

ΕΚΤΥΠΟΥΝΤΑΙ
ΕΙΣ 20,000
ΑΝΤΙΤΥΠΩΝ
ΚΑΙ
ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ
ΔΩΡΕΑΝ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΝ ΑΜΥΝΗΣ

Ἐκδιδόμενον ἐν ἑπιμελείᾳ ἱερεποπῆς ἐκ τῶν κ.κ. Κ. Μητροπολίτου, Σ. Βουτυρά, Γ. Μοσχάκη, Γ. Ν. Λαζαρίδου καὶ Γ. Μ. Δαμιλάκη διευθύνοντος.

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

Ἄγγλος καθηγητὴς ἐκ τῶν διαπρεπεστέρων, ὁμιλῶν πρὸ τινῶν ἡμερῶν ἐν τῷ συνεδρίῳ τῆς Βρεττανικῆς Ἑταιρείας, προέβη εἰς δηλώσεις, αἰτινὶς κυρίως εἰς τοὺς Ἕλληνας δέον νὰ παραγάγῃ τὴν βαθυτέραν αἴσθησιν.

Ἡ Ἀγγλία, εἶπεν, εὐρίσκεται εἰς ἐπικίνδυνον σημείον, ὑστεροῦσα μεγάλως ἐτέρων ἐθνῶν κατὰ τὴν ἐκπαίδευσιν. Ἡ Γερμανία, ἐπὶ παραδείγματι, ὑπερτερεῖ αὐτῆς κατὰ δύο γενεάς, ἀπαιτοῦνται δηλονότι δύο ὁλοκλήρων γενεῶν μεγάλας προσπάθειαι, ὅπως ἡ Ἀγγλία ἀνακτήσῃ τὸ ἀπωλεσθὲν ἔδαφος.

Ὅταν λέγωνται ταῦτα μετὰ πόνου ἀπὸ ἔδρας ἐκ τῶν σοβαρωτάτων καὶ ἀκούωνται μετ' ἐπωδύνου προσοχῆς ὑπὸ τῆς ἀριστοκρατίας τοῦ ἀγγλικοῦ πνεύματος, ἥτις εἶναι βεβαίως ἡ εὐγενεστέρη τῶν ἀριστοκρατιῶν, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν πνευματικῶν αὐτῆς προϊόντων, τῶν κατ' ἐξοχὴν ἡθοποιῶν καὶ ἀγῶν, δταν λέγωνται ταῦτα προκειμένου περὶ Ἀγγλίας, ἥτις ἐν τῇ ἀνθρωπίνῳ ἐφικτῇ τελειότητι μορφώνει τὰ τέκνα τῆς καὶ καθιστᾷ αὐτὰ ἐπιφθονα παραδείγματα, — τί δέον νὰ εἰπωμεν περὶ Ἑλλάδος, κατὰ πόσας δὲ γενεάς ὑπερτεροῦσιν ἡμῶν τὰ μεγάλα πεπολιτισμένα ἔθνη καὶ πόσων γενεῶν προσπάθειαι ἀπαιτοῦνται ὅπως ἀνακτήσωμεν τὸ ἀπωλεσθὲν ἔδαφος;

Συγκινεῖ ἡμᾶς ἡ θέα τοῦ γίγαντος, τοῦ δακρύαντος ἐπὶ τῇ ἀποκαλύψει τῆς ἑαυτοῦ ἀδυναμίας, ἡ παροδικὴ ὅμως συγκίνησις διαλύεται πρὸ τῆς ὀδυνηρᾶς ἐντυπώσεως, ἣν διὰ τῆς συγκρίσεως γεννᾷ εἰς πάντας ἑλληνικὴν ψυχὴν ἡ ἐπίγνωσις τῶν ἰδίων ἡμῶν ἀδυναμιῶν.

Ἴνα μὴ τανύσωμεν τὰς πτέρυγας, φιλοδοξοῦντες πτῆσιν ἰσοϋψῇ πρὸς τοὺς ἀετοὺς τῶν μεγάλων ἐθνῶν, καὶ ἵνα μὴ ἀναδράμωμεν εἰς ἐποχὰς πολὺ ἀφεστώσας, ὁπότε ἱλιγγον θὰ ἔφερον ἡμῖν ἡ καταμέτρησις τοῦ ἀπωλεσθέντος ἐδάφους, ἃς λάβωμεν ὡς ἀφετηρίαν συγκρίσεως τὸν ἀπὸ τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν παλιγγενεσίας σταθμὸν καὶ τὰς ἀγαθὰς ἔκτοτε συνθήκας καὶ ἐρωτήσωμεν :

Κατὰ πόσας γενεάς τοῦλάχιστον ὑπερτεροῦμεν τῶν πέριξ ἡμῶν ἀντιζήλων καὶ πόσων γενεῶν προσπάθειας δέον νὰ καταβάλωσιν οὗτοι, ὅπως φθάσωσι μέχρις ἡμῶν;

Ἀλλ' οὐδ' εἰς ταύτην ἀτυχῶς τὴν ἐρώτησιν δύναται ν' ἀποκριθῇ θαρραλέως ἡ ἐθνικὴ συνείδησις. Δὲν ἐκρύψαμεν ἀληθῶς ὑπὸ τὴν γῆν τὸ δωρηθὲν ἡμῶν τάλαντον, ἴσως μάλιστα καὶ ἐδιπλασιάσαμεν αὐτό. Ἄν ὅμως τὸ ἐδιπλασίασαν ἔτι καὶ οἱ ἄλλοι, οἱ χθὲς καὶ προχθὲς ἔτι οὐδὲ τολμῶντες νὰ συγκριθῶσι πρὸς ἡμᾶς :

Ἐὰν οἱ Ἀγγλοὶ κηρύσσουσιν ὡς τρωτὴν πτέρναν αὐτῶν τὴν ἐκπαίδευσιν, ποῦ αἱ σάλπιγγες, δι' ὧν θὰ βοήσωμεν ἡμεῖς τὰς ἀδυναμίας τῆς ἡμετέρας ἐκπαιδεύσεως, καὶ ποῦ οἱ θώρακες, δι' ὧν θὰ καλύψωμεν τὸ ὑπὸ τὴν ἐποψίν ταύτην πανταχόθεν τρωτὸν ἑλληνικὸν σῶμα;

ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Κυριακὴ πρὸ τῆς ὑψώσεως.

(Ἰωάν. γ'. 13—17)

Κείμενον.

Εἶπεν ὁ Κύριος· Οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανόν, εἰμὶ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁ ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ. Καὶ καθὼς Μωϋσῆς ὕψωσε τὸν ὄφιν¹ ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ὑψωθῆναι δεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόλῃται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. Οὕτω γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν Υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόλῃται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. Οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν Υἱὸν αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον, ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ.

Σημειώσεις.

1) Ὑψωσε τὸν ὄφιν. Κατὰ τὴν ἐν ἐρήμῳ διατριβὴν τῶν Ἰουδαίων ὁ Μωϋσῆς ὕψωσεν ὄφιν, καὶ ὅσοι ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐδίκνοντο ὑπὸ τῶν ὄφρων προσέβλεπον εἰς αὐτὸν καὶ ἰεραποκύνοντο. Οὕτω, λέγει ὁ Εὐαγγελιστὴς, καὶ ὁ Ἰησοῦς πρέπει νὰ ὑψωθῇ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, νὰ σταυρωθῇ, ἵνα οἱ πιστεύοντες εἰς τὸν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ὑψωθέντα σώζονται ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας καὶ κληρονομήσιν τὴν αἰώνιον ζωὴν.

ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ

Εἰς μεγάλας ἐορτὰς συνειθίζεται εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἡμῶν, ὅπως καὶ τὴν Κυριακὴν τὴν ἀμέσως προηγουμένην τῆς ἐορτῆς καὶ τὴν Κυριακὴν τὴν ἀμέσως ἐπομένην ἀνεγινώσκηται περικοπὴ τοῦ Εὐαγγελίου, τῆς ὁποίας τὸ περιεχόμενον συμφωνεῖ πρὸς τὴν ὑπόθεσιν τῆς ἐορτῆς. Οὕτω λ. χ. γίνεται κατὰ τὴν ἐορτὴν τῶν Χριστουγέννων καὶ τῶν Θεοφανείων οὕτω γίνεται καὶ κατὰ τὴν ἐορτὴν τῆς ὑψώσεως τοῦ σταυροῦ, ἡ ὁποία πανηγυρίζεται ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Ἐκκλησίᾳ τῇ 14ῃ Σεπτεμβρίου. Διὰ τοῦτο τὴν ἀμέσως προηγουμένην Κυριακὴν τῆς ὑψώσεως τοῦ σταυροῦ, ἥτοι τὴν Κυριακὴν τῆς αὔριον, ἀναγινώσκειται ἡ προκειμένη περικοπὴ τοῦ Εὐαγγελίου, ἥτις ἀναφέρεται εἰς τὴν ὕψωσιν τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, καλεῖται δὲ Κυριακὴ πρὸ τῆς ὑψώσεως. Διδασκόμεθα δὲ ἐκ τῆς περικοπῆς ταύτης ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ προσδοκώμενος Μεσσίας, ὁ ἀληθὲς υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὅστις ὑπῆρχεν αἰωνίως παρὰ τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ αὐτοῦ καὶ κατέβη ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἥτοι ἐστάλη παρὰ τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἔσωσε τοὺς πιστεύοντας εἰς αὐτὸν, κηρύξας τὴν ἀλήθειαν. Ἄρα εἰς τοῦτο γεγεννημαὶ καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μαρτυρήσῃ τὴν ἀλήθειαν.

Καὶ ἀρκεῖ ν' ἀναγνώσῃ τις καὶ μελετήσῃ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ, ἵνα πεπειθῇ ὅτι δὲν εἶναι διδασκαλία ἀν-

θρωπίνη, αλλά θεία. Τόσον είναι το ύψος αυτής και η δύναμις, τόσον έλκύει και σαγήνεύει, τόσον ανυψώ και εξευγενίζει, ώστε αναγκάζεται τις ν' αναφωνήση μετά του Πέτρου. «Κύριε, πρὸς τινα ἀπελευσόμεθα; ῥήματα ζωῆς αἰωνίου ἔχεις»· νὰ ἐπαναλάβῃ δὲ μετὰ τοῦ Παύλου. Τὸ Εὐαγγέλιον δυνάμις Θεοῦ ἐστὶν εἰς σωτηρίαν παντὶ τῷ πιστεύοντι. Ἐν τῇ ἀπλότητι τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας ὑπάρχει κάλλος οὐράνιον. εἰς τὸ ἀφελές καὶ ἀπείριστον ὕψος τοῦ Εὐαγγελίου εἶναι ἐναποτεθειμένη ἡ σπράγξις τοῦ θείου. Εἶπεν ὁ Χριστός: «Πνεῦμα ὁ Θεός» καὶ διὰ τῶν δύο τούτων λέξων ὠρίσθη κατὰ τρόπον ἀνυπερβλήτον ἡ ὑψίστη καὶ υπερτάτη τῶν ιδεῶν, ἡ ἰδέα τοῦ Θεοῦ. Εἶναι πνεῦμα ὁ Θεός· ἀρα δὲν ὑπάρχει ἐν αὐτῷ ἀτέλεια ἢ ὕλική ἰδιότης, εἶναι καὶ εἰς ὅχι πολλοί, διότι τὸ πνεῦμα δὲν κατατέμνεται· δὲν κατοικεῖ εἰς ὀρισμένον τόπον, οὐδὲ λατρεύεται ὕλικῶς. Καὶ κατηγορήθη οὕτω ἡ πολυθεΐα καὶ κατίσχυσεν ἡ πίστις εἰς τὸν ἕνα καὶ μόνον δημιουργὸν τοῦ κόσμου· καὶ ἐδιδάχθημεν ὅτι ἔχομεν κοινὴν τὴν κατ'αρχὴν καὶ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐξαρτώμεθα καὶ εἰς αὐτὸν πρᾶπει νὰ ἐλπίσωμεν· καὶ ἐπαύσαν αἱ ὕλικαι θυσίαι καὶ αἱ ἀνθρωποθυσίαι, ἡ ἀληθὴς αὕτη ὕβρις πρὸς τὸ θεόν, καὶ ἐλατρώθη ὁ ἀληθινὸς Θεός ἐν πνευματικῇ καὶ ἀληθείᾳ, ἥτοι διὰ τῶν καλῶν ἔργων· καὶ ἐδιδάχθημεν ὅτι ἀποστρέφεται ὁ Θεός τοὺς ἀπλούς τύπους καὶ τὰς μηχανικάς προσευχὰς καὶ θυσίας, αἱ ὁποῖαι συνήθως προέρχονται ἀπὸ καρδίας πλήρεις παθῶν καὶ κακιῶν· ὅτι τότε μόνον δέχεται τὴν προσευχὴν ἡμῶν ὁ Θεός, ὅταν προέρχεται ἀπὸ καρδίας, ἐν τῇ ὁποίᾳ δὲν ὑπάρχει μίσος ἢ κακία κατὰ τῶν ἄλλων.

Εἶπεν ἀλλὰ καὶ ὁ Σωτὴρ ἡμῶν διὰ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου· «Ὁ Θεός ἀγάπη ἐστὶ· καὶ ὁποῖον ὕψος θρησκευτικῶν ἀληθειῶν περιλαμβάνεται εἰς τὰς ὀλίγας ταύτας λέξεις. Ὁ Θεός εἶνε ἀγάπη» ἐν τῇ ἀγάπῃ αὐτοῦ ἐδημιούργησε τὸν κόσμον, δὲν δύναται ἀρα νὰ εἶναι ἀδιάφορος πρὸς τὰ πλάσματα αὐτοῦ, ἰδίως πρὸς τὸ ἐξοχώτερον τῶν πλασμάτων του, τὸν ἄνθρωπον. Προνοεῖ περὶ αὐτῶν πατρικῶς, ἀνατέλλει τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους, ἐκίχεται τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἁμαρτωλῶν, ὑποδέχεται τὸν ἄσωτον υἱόν, ἐπιστρέφοντα εἰς τὸν πατρικὸν οἶκον, καὶ χαρὰ γίνεται ἐν οὐρανῷ ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι. Ἐν τῇ ἀγάπῃ αὐτοῦ ὁ Θεός ἀποστέλλει εἰς τὸν κόσμον τὸν μονογενῆ υἱόν αὐτοῦ, ἵνα οἱ πιστεύοντες εἰς αὐτὸν σωζῶνται καὶ ὀδηγοῦνται εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν. Δὲν εἰσμεθα λοιπὸν ἐγκαταλειμμένοι εἰς τὴν τύχην ἡμῶν· ἐν τῷ ἀγῶνι τοῦ βίου, εἰς τὰς θλίψεις καὶ στενοχωρίας, ὅτε οὐδεμίαν ἔχομεν νὰ περιμένωμεν βοήθειαν παρὰ τῶν ἀνθρώπων, δυνάμεθα νὰ ὑψώσωμεν τὸ ὄμμα πρὸς τὸν Θεὸν πλήρεις θάρρους καὶ ἐλπίδος, πλήρεις βεβαιότητος ὅτι ὁ Θεός καὶ δύναται καὶ θέλει νὰ βοηθήσῃ ἡμᾶς. Δυνάμεθα νὰ προσέλθωμεν πρὸς τὸν Σωτῆρα ἡμῶν, ὅστις εἶπεν· «Δεῦτε πρὸς με· πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς». Πόσον πολῦτιμος, πόσον παρήγορος εἶναι ἡ ἐλπίς αὕτη εἰς τὸν ἄνθρωπον.

Ἐξῆρς τὸ Εὐαγγέλιον τὴν δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ, εἰπὼν ὅτι ὁ Θεός ἀποδίδει ἐκάστῳ, κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ. Ἰδέα ἀληθὴς ἔξοχος, ἀλλὰ καὶ πολῦτιμος εἰς ἡμᾶς. Ὅχι, δὲν εἶναι προσωπολήπτης ὁ Θεός, δὲν ἀποβλέπει εἰς πρόσωπα, δὲν διακρίνει μεταξὺ μεγάλων καὶ μικρῶν, μεταξὺ σοφῶν καὶ ἀγραμμάτων, μεταξὺ πλουσίων καὶ πτωχῶν. Πόσον ὠφέλιμον εἶναι ν' ἀναλογισώμεθα πάντοτε ὅτι ἔχομεν νὰ δώσωμεν λόγον τῶν πράξεων ἡμῶν ἐνώπιον τοῦ υπερτάτου κριτοῦ· ἀπὸ πόσων κακιῶν θὰ ἐσωζόμεθα οὕτω, εἰς πόσας ἀρετὰς θὰ ὠδηγούμεθα. Ἀλλὰ καὶ πόσον ἀτάραχοι δυνάμεθα νὰ προσβλέπωμεν εἰς τὰς ἀνισότηας καὶ ἀδικίας, αἵτινες δυστυχῶς συμβαίνουν πολλάκις ἐπὶ τῆς γῆς, ἂν ἀναλογισώ-

μεθα ὅτι ὑπάρχει κριτὴς ὑπεράτατος. Δὲν θὰ ἀπογοητευώμεθα, ὅταν πολλάκις ἡ ἀδικία καὶ τὸ ψεῦδος κατισχύουσι ἐν τῷ κόσμῳ, διαστρέφονται δὲ καὶ καταπατοῦνται τὸ δίκαιον καὶ ἡ ἀλήθεια. Ἄν ὁ Θεός ἐν ταῖς ἀνεξερευνητοῖς αὐτοῦ βουλαῖς δὲν τιμωρεῖ πάντοτε τὸ κακὸν ἐπὶ τῆς γῆς οὐδὲ βραβεύει τὸ ἀγαθόν, εἶναι ὅμως δίκαιος, καὶ ἐν τῇ μελλούσῃ ζωῇ, τῇ πραγματικῇ καὶ αἰωνίᾳ ζωῇ, θ' ἀποδώσῃ εἰς ἕκαστον κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ. Ὅποια ἐνίσχυσις καὶ παρηγορία εἰς τοὺς πᾶσχοντας καὶ ἀδικουμένους ἐπὶ τῆς γῆς.

Τοιαύτη εἶναι ἐν ὀλίγοις ἡ χριστιανικὴ διδασκαλία. Καὶ τί ἄλλο ἐξοχώτερον δύναται νὰ λεχθῇ περὶ Θεοῦ καὶ τῶν θρησκευτικῶν ἐν γένει ἀληθειῶν; Ποῦ ἀλλοχοῦ ἐκτίθενται μετὰ τὴν τελειότητα ὡς θρησκευτικῇ ἀλήθειᾳ; Πόσον δ' ἐξοχώτεροι παρίστανται αἱ ἀλήθειαι αὗται, ἂν ἀναλογισθῶμεν τὰ ἄριστα αὐτῶν ἀποτελέσματα. Καὶ οὐδὲν φυσικώτερον, ὅτι αἱ θρησκευτικαὶ ἀλήθειαι τοῦ Εὐαγγελίου ἔφερον εἰς τὸν κόσμον ἄριστα ἀποτελέσματα· διότι μετὰ τῶν θρησκευτικῶν συνδέονται στενότερα αἱ ἠθικαὶ ἀλήθειαι. Ὅταν ἀληθεῖς εἶναι αἱ θρησκευτικαὶ ἰδέαι, τότε ἀκριβὲς εἶναι καὶ ἡ γνῶσις τῶν καθηκόντων ἡμῶν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ πρὸς τὸν πλησίον· ὅταν τούναντίον ψευδεῖς εἶναι αἱ θρησκευτικαὶ ἰδέαι, πεπλανημένη εἶναι καὶ ἡ γνῶσις τῶν καθηκόντων αὐτῶν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ πρὸς τὸν πλησίον, καὶ ἀνεγεννήθησαν οὐ μόνον θρησκευτικῶς, ἀλλὰ καὶ ἠθικῶς, ἐξευγενίσθησαν καὶ ἐξεπολιτίστησαν. Ἀλλὰ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο δὲν ὀφείλεται μόνον εἰς τὴν χριστιανικὴν διδασκαλίαν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ θεὸν καὶ τὸν τελειὸν παρδείγμα τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν. Διὰ τοῦ τελείου αὐτοῦ βίου ἐπεσφράγισε τὴν διδασκαλίαν του καὶ κατέστησεν αὐτὴν ζῶσαν. Ἐφώθη ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ὑπὲρ ἡμῶν· καὶ καθὼς ὅσοι ἐκ τῶν Ἰσραηλιτῶν ἔπασχον ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐκ τῶν δηγμάτων τῶν ὄρεων, ἐθεραπεύοντο προσδεδέποντες εἰς τὸν ὄρειν, τὸν ὁποῖον ὁ Μωϋσὴς ὕψωσεν ἐπὶ στύλου, οὕτω καὶ πᾶς ὁ πιστεύων εἰς Χριστὸν θεραπεύεται ἀπὸ τῶν ἠθικῶν δηγμάτων, ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας, καὶ σώζεται προσδεδέπων εἰς τὸν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ὑπὲρ ἡμῶν ὕψωθέντα. Καὶ τῷ ὄντι, εἰς τὸν σταυρὸν ἀποβλέπων ὁ χριστιανὸς διδάσκεται ἐκ τοῦ ζῶντος παραδείγματος τοῦ Χριστοῦ νὰ θεωρῇ ὡς τροφὴν τοῦ τὴν ἐκπλήρωσιν, τοῦ καθήκοντος, διδάσκεται νὰ ὑπομένῃ τὰς θλίψεις καὶ στενοχωρίας τοῦ βίου, νὰ υπερνικᾷ τοὺς πειρασμούς, νὰ ἐλπίσῃ εἰς τὸν Θεόν, ν' ἀγαπᾷ τὸν πλησίον του ὡς ἑαυτὸν καὶ ἐν ἀνάγκῃ νὰ θυσιάσῃ καὶ τὴν ζωὴν του ὑπὲρ αὐτοῦ. Καὶ οὕτω ὁ σταυρός, ὅστις μέλλει νὰ ὑψωθῇ κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐν τοῖς Ναοῖς εἰς προσκύνησιν ἔγεινε δι' ἡμᾶς τὸ τίμιον ἐκεῖνο καὶ εὐλογημένον ξύλον, διὰ τὸ ὁποῖον ἐσώθημεν, διότι ἐπ' αὐτοῦ ὕψωθη ἡ πηγὴ τῆς σωτηρίας ἡμῶν, ὁ Κύριος ἡμῶν. Διὰ τοῦτο μετὰ χαρᾶς θ' ἀκούσκαμεν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀντηχοῦντα τὸν οὐράνιον ἐκεῖνον ὕμνον· «Σταυρὸς ὁ φύλαξ πάσης τῆς οἰκουμένης· σταυρὸς ἡ ὠραιότης τῆς Ἐκκλησίας· σταυρὸς βασιλεὺς τὸ κραταίωμα· σταυρὸς πιστὸν τὸ κήρυγμα· σταυρὸς ἀγγέλων ἡ δόξα, καὶ τῶν δαιμόνων τὸ τραῦμα».

Ἡ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ 1821 ΚΑΙ Ο ΒΟΕΡΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

Αὐστριακὸς στρατηγός, κρίνων, πρὸ τινος χρόνου, μετὰ τὸ τέλος αὐτοῦ καὶ τὰς συνθήκας, τὸν πρὸς τοὺς Ἀγγλοὺς πόλεμον τῶν Βόερς ἀπερᾶνθη· ὅτι ὁ πόλεμος οὗτος τῶν γενναίων Νοτιοαφρικανῶν εἶναι κατ' ἀντοχὴν καὶ ἀνδρείαν ὑπέρτερος πάντων τῶν κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους· μνη-

μονεύων δὲ αὐτοὺς δὲν παρέλιπε νὰ τὰξῃ ἐν αὐτοῖς καὶ τὸν ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνα τῶν πετέρων μας.

Καὶ ὅσον μὲν ἀφορᾷ εἰς τοὺς ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας καὶ ἐνώσεως ἀγῶνας τῆς Ἰταλίας, εἰς τὰς στάσεις τῶν ὑπὸ τὴν ρωσικὴν κυριαρχίαν Πολωνῶν μεγιστάνων καὶ εἰς τὴν ἀπὸ τῆς Αὐστρίας ἀποστασίαν τῆς Οὐγγαρίας δὲν ἔχει, νομίζομεν ἀδικον ὁ συγγραφεὺς στρατηγός. Ἀλλ' ὅμως ἡδυνάτω νὰ εἶναι μάλλον διστακτικὸς, κρίνων τὸν ὑπὲρ ἀπελευθερώσεως τῶν δούλων ἐμφύλιον τῶν βορειοαμερικανῶν πόλεμον, πλήρη εἰκόνων καταπληκτικῶν ἀντοχῆς ἀκαμπτοῦ καὶ ἀνδρείας παραδειγματικῆς.

Ἀλλὰ περὶ τούτων ἂς φροντίσωσι ν' ἀναγείρωσι τὰ ἐπιπολαία ρήματα τοῦ συγγραφέως· οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἡμεῖς θ' ἀσχοληθῶμεν σήμερον ν' ἀποδείξωμεν ὅτι ἀταλαιπώρως, ὅλον ὅτι ἐξ ἀγνοίας τῆς ἱστορίας, ἂν μὴ πονήρως καὶ μαχθῶν ὁμιλῶν ὁ Αὐστριακὸς περὶ τῆς ἐπαναστάσεώς μας.

Ἀν κοινὸς τις δημοσιογράφος ἐκ τῶν διακρινόμενων οὐ μόνον παρ' ἡμῶν ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἔθνεσιν ἐπὶ μεγαλείῳ ἀμαθείας ἤθελε γράψῃ ταῦτα, ἠθέλωμεν κρίνῃ τὸν ἄνθρωπον συγγνώμης ἄξιον ὅτι ἐθυσίασε τὴν ἀλήθειαν εἰς τὸν βωμὸν τῆς ἀνεπιστημοσύνης ἢ τῆς καταπλήξεως πρὸς τὴν βορεικὴν ἀρετὴν καὶ τοῦ μίσους πρὸς τὴν Ἀγγλίαν. Ἀλλ' ὁ γράφων εἶναι ἀνὴρ στρατιωτικὸς, ἡ πατρίς δὲ αὐτοῦ εἶναι κράτος ἄριστα πρὸς πόλεμον κατηρτισμένον, καὶ ὁ στρατηγὸς τῆς Αὐστρίας ὑποτίθεται ὅτι εἶναι ἄνθρωποι καὶ εὐμαεῖς καὶ νηφάλιοι· ἀλλ' ὁ ἡμετέρος, ἂν μὴ κρύπτῃ εἰς τῆς ψυχῆς του τὰ βόθρη τὴν παλαιὰν κατὰ τῆς ἐπαναστάσεώς μας αὐστριακὴν ἔχθραν, περυσύθη βεβαίως ἐξ ἐνθουσιασμοῦ εἰς ὑπερβολὴν ἀδίκου πρὸς τὸν ἀγῶνα τῶν νοτιοαφρικανῶν. Τούτου ἕνεκα—χάριν τῶν συγγράφων Ἑλλήνων εὐκόλως ἐκφυλιζόντων πᾶν τὸ ἑλληνικὸν καὶ θαυμαζόντων τὰ ξένα—θὰ ἀντιπραβάλλωμεν τὰς εἰκόνας τῆς ἡμετέρας ἐπαναστάσεως καὶ τοῦ βορρικοῦ πολέμου, εἰκόνας ἀπλὰς καὶ ἀμευδεῖς.

Α'

Εἰς πᾶσαν ἀνθρωπίνην ἐπιχείρησιν, εἰς τὰς πολεμικὰς μάχας ἔργα, παρκτηροῦμεν α') τίνες τῶν ἀντικατομένων αἱ παρασκευαὶ (ὅπλα, ἀσκήσις περὶ αὐτά, ἐξοπλισμοὶ, μελέτη τοῦ ἐδάφους) β') τίνα τὰ μέσα τῆς διεξαγωγῆς τοῦ ἀγῶνος (χρήματα—νεῦρα καὶ μύες τῶν πολέμων δικαίως καλούμενα, φρούρα, ὁδοί, χώρα ἐν ᾗ διεξαχθήσεται ὁ ἀγὼν, συμμαχίαι καὶ γ') κατὰ τὰς παρασκευὰς καὶ τὰ μέσα, κατὰ τὰς δυνάμεις καὶ τὴν ἀνδρείαν τῶν πολεμίων πρέπει νὰ ἐξετασθῇ τὸ μέτρον τῆς ἀντοχῆς καὶ τῆς εὐφυΐας, ἡ κατὰ φύσιν τοῦ θανάτου ἢ συνήθους ἐν πολέμοις ἡ μαρτυρικοῦ. Ἐν πᾶσι τούτοις ἡ ἑλληνικὴ ἐπαναστάσις εἶναι οὐράνιον ὅσον θαυμαστοτέρα.

Καὶ πρῶτον οἱ Βόερς μετὰ τὴν μαρὰν ἐπιχείρησιν τῶν περὶ τὸν Τζέιμσον ἤρξαντο παρκτηροῦσθαι· ἔκαμον προμηθείας μυριάδων τουφεκίων τῶν ἀρίστων συστημάτων, ἡτοίμασαν τρομαρὸν εἰς πλῆθος καὶ ἀξίαν πυροβολίων, ἔτρεπον ἑκατοντάδας τινὰς χιλιάδων ἵππων πολεμιστῶν καὶ ἡμιόνων καὶ ἐπισώρευον δισεκατομμύρια βολῶν τουφεκίων καὶ μυριάδας γομώσεων τῶν τηλεβόλων. Πάντα δὲ ταῦτα ἤγνοοῦντο ὑπὸ τῶν πολεμίων ἕνεκα τοῦ ἀπερᾶντος ἐδάφους τῆς βοερικῆς γῆς καὶ τῆς ἐπιτηδεύσεως τῶν αὐτῆς κατοίκων. Ἡμεῖς δὲ ἄνευ ἱππικοῦ, οὐδὲ ἐν ἔχοντες τηλεβόλον, κατὰ τὰ ἐννέα δέκατα ἄοπλοι ὑπεδύθημεν τὸν μέγαν ἀγῶνα. Ἐνθ' οἱ Βόερς ἀπὸ τῶν πρώτων μαχῶν κατέπλησαν τοὺς Βρεττανικοὺς συντρίβοντες αὐτοὺς διὰ τοῦ πυροβολικοῦ τῶν, οἱ Ἕλληνας κατὰ τὸ Χαλάνδρι τῆς Ἀττικῆς κατέπλησαν καὶ ἔτρεπον εἰς φυγὴν τοὺς Τούρκους· ὁπισμένοι κατὰ τὰ

τρία πέμπτα διὰ ξυλίνων ὀβελῶν τοῦ πάσχα, καὶ κυριεύοντες τὰς Ἀθήνας ἀπέκλειον αὐτοὺς εἰς τὴν Ἀκρόπολιν. Τούτο δὲ, διότι ὅπλα εἶχον μόνον τὰ ὀλίγα κλεφτοπούλα, οἱ πολεμικοὶ κάτοικοι τῆς Χειμάρρας, τοῦ Σουλίου, τοῦ Ἀσπροποτάμου, τῶν Ἀγραφῶν, τῆς Μάνης, τῶν Σφακιῶν, οἱ ποιμένες καὶ οἱ φύλακες τῶν ἀγρῶν· οἱ δὲ λοιποὶ καὶ ἄοπλοι ἦσαν καὶ τῆς μεταχειρίσεως τῶν ὀπλῶν τέλειον ἀπειροί, ἀφ' οὗ πολλοὶ γεμίζοντες τὸ τουφεκίον ἐρρίπτον εἰς τὸν σωλῆνα πρῶτον τὴν μολυβδίνην σφαῖραν καὶ ἔπειτα τὴν πυρίτιδα. Οὕτως ἄοπλοι καὶ ἀπόλεμοι ἦσαν τῶν Ἑλλήνων πλὴν ἐλαχίστων οἱ λοιποὶ, ἐνθ' οἱ νοτιοαφρικανοὶ ἐλεύθεροι πάντοτε ἤσκηον διὰ τὸν μέγαν ἀγῶνα αὐτῶν καθ' ἑκάστην βᾶλλοντες ἐπὶ σκοπὸν καὶ εἰς τὴν θήραν ἀγρίων ζῴων ἡ ττρουθοκαμήλων—ἦν ὡς πόρον βίου πολλοὶ μετέρχονται—εὐστοχῶτατοι γινόμενοι.

Ἀλλὰ καὶ ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ ἔδαφος, ἐθα ἔτελοῦντο οἱ μέλλοντες πολεμικοὶ ἄθλοι, οἱ Βόερς ἦσαν εὐτυχέστεροι τῶν Ἑλλήνων· διότι αὐτοὶ μὲν ἐμπειροτάτοι ἦσαν τῆς ἐαυτῶν γῆς, γινώσκοντες τὸν πεδιάδων τὸ σχῆμα, τὰς εἰς αὐτὰς εἰσόδους, τὰς παρόδους τῶν ὁρέων, τὸν σχηματισμὸν αὐτῶν, γινώσκοντες ποῦ εἶναι ὄδωρ, ἀποθήκαι τροφῶν, ὁδοί, τῶν ποταμῶν οἱ πόροι, τὰς νάπας, ἵνα κρύπτονται, τοὺς λειμῶνας τῶν ἵππων, τοὺς πρὸς ἐνέδραν δρυμοὺς. Τούτων πάντων εἶχον ἐμπειρίαν ἐν ταῖς λεπτομερείαις, ἐνθ' οἱ Ἀγγλοὶ, οἱ πολεμικοὶ εἰσέρχοντο εἰς χώραν ἀπεραντὸν ἀγνωστομένην ὑπ' αὐτῶν κατὰ τὸ πλεῖστον, ἀδρομερῶς ἐκ τῶν περιγητῶν μόνον τὰς περὶ αὐτῆς εἰδήσεις ἀρπύζοντες. Παρ' ἡμῶν δὲ πῶς εἶχε τὸ πρᾶγμα; Ἄν οἱ πατέρες ἡμῶν εἶχον ἐμπειρίαν τῆς γῆς, τῆς ἐμπειρίας ταύτης τοῦ ἐδάφους οὐδαμῶς ἐνδεέστεροι ἦσαν οἱ Τούρκοι, οἱ πολεμικοὶ, οἱ κύριοι τῆς ἑλληνικῆς γῆς, ἀγρούς, ἀμπελοῦς, ἐλαιῶνας καλλιεργούντες ἐν αὐτῇ, διατρέχοντες αὐτὴν ὡς κατακτητῆς ἐπὶ τῶν ὑπερηφάνων ἵππων, ἐπὶ τῶν ὁρέων αὐτῆς θηρεύοντες, τοὺς λειμῶνας νεμόμενοι διὰ τῶν ἀγελῶν αὐτῶν, πολλὰ καὶ αὐτῆς ἔχοντες ἱδρυμένας κρήνας ἢ γεφύρας ἐπὶ τῶν ποταμῶν.

Οὕτω λοιπὸν ἀνελθόμεν τὸν ἀγῶνα ἡμεῖς· ἄοπλοι, ἀνάσκητοι, ρακενδύται, τὸν πολεμικὸν οὐχὶ ἐπὶ πλυν ἀγνοοῦντα τὴν χώραν ἔχοντες, ἀλλ' ἐν τῇ γῇ ἡμῶν, ἐν τῇ αὐτῇ ἡμῶν, ἐν τῇ οἰκίᾳ ἡμῶν ἀπὸ τεσσάρων αἰώνων συνοικοῦντα καὶ ὥστε ἡμεῖς ἐν ταῖς λεπτομερείαις γινώσκοντα αὐτήν.

Καὶ κατὰ τὰ μέσα δὲ ὅσων ὑπέρτεροι ἡμῶν ἐκείνοι· ἡμεῖς ἀπύκτωτοι, πολλάκις ἔχοντες ἀσίτους τοὺς στρατιώτας ἡμῶν τῆς ζήρας καὶ οὐχὶ σπανίως ἀδυνατοῦντες νὰ κινητοποιήσωμεν τὰς καὶ ἡμῶν δι' ἑλλείψιν σιτηρεσίου ἀνελάβομεν ἀγῶνα γιγάντιον, οἱ δὲ Βόερς πλὴν τοῦ πλοῦτου τοῦ ἰδιωτικοῦ, πλὴν τῶν ἀμυθῶν θησαυρῶν τῶν ἐκ τῶν ἀδαμαντωρυχείων τῆς Ἰωάννεσβουργ, εἶχον ἐπίσημον τῶν δύο πολιτειῶν προϋπολογισμὸν 44 ἑκατομμυρίων χρυσῶν φράγκων κατὰ τὸ 1892. Εἶχον προσέτι οἱ Βόερς εἰς κατοχὴν αὐτῶν φρούρια ὡχυρωμένα διὰ τηλεβόλων ἀρίστων τοῦ ἐργαστασίου τῆς Πραιτωρίας καὶ τοποθετημένα ὑπὸ τοῦ Γάλλου συνταγματάρχου Villebois-Mareuil, ἡμεῖς δὲ οἱ κακῶς ὁπλισμένοι περιεζώσαμεν τὰ ὑπερύψηλα τεῖχη τῶν πόλεων, ἐν αἷς κατέφυγον οἱ πολεμικοὶ, ἀνευ πυροβολικοῦ δι' ἐφόδον ἢ διὰ χρόνιου πολιορκίας γενόμενοι κύριοι ὀλίγων τινῶν ἐξ αὐτῶν. Εἶχομεν ἡμεῖς τὴν γῆν ἡμῶν τότε ἄνευ λιμένων εἰς ἀσφάλειαν κατεσκευασμένων, ἀνευ ὁδῶν, ἄβατον σκυθικῆν ἐρημίαν, εἶχον δὲ οἱ νοτιοαφρικανοὶ τῶν δύο πολιτειῶν πλὴν τῶν ἄλλων παμπληθῶν ὁδῶν καὶ 900 χιλιομέτρων σιδηροδρόμου.

Τίς δὲ εἶναι ἡ χώρα, ἐν ᾗ διεξήχθη τῶν ἀγῶνων ἑκάτερος; Ἡ Ἑλλὰς ἡ ἐπαναστάσα κατὰ τῆς Τουρκίας μετὰ τῆς Σάμου καὶ τῆς Κρήτης εἶχεν ἑκπαισι περὶ τὰς 70 χιλιάδας

τετραγωνικών μιλίων, αἱ δὲ νοτιοαφρικανικαὶ δημοκρατίαι ἔχουσιν ἑκτασιν ἀμφοτέρω 422 χιλιάδων τετραγωνικών μιλίων ὑπερβαίνουσαι τὰς Βρεττανικὰς νήσους πάσας κατὰ 108 χιλιάδας τετραγωνικών μιλίων. Καὶ ἡμεῖς μὲν ἐν τῇ χώρᾳ ἡμῶν, τῇ στενῇ τοσοῦτον, εἰχομεν τὸν πολέμιον κατέχοντα ἰσχυρῶς φρούρια ἀδάμαστα ἢ ἐκπέμποντα—ὁπόθεν αὐτὸς εἰς πυκνότερας ὁμάδας εἶχε συνοικισθῇ, ἐξ Ἡπείρου, ἐκ Θεσσαλίας, ἐκ Μικεδονίας, ἐκ Θράκης, ἐκ Μικρῆς Ἀσίας στρατιάς πολυπληθεῖς, ἐνῶ κατὰ τῆς ἀπεράντου γῆς τῆς βοερικῆς ἢ πολεμοῦσα πρὸς αὐτὴν ἀγγλικὴ πολιτεία ἐπρεπε νὰ στείλῃ τοὺς ἀνδρας αὐτῆς, τὰ τηλεβόλα, τοὺς ἵππους, τὰς τροφὰς καὶ τὰ λοιπὰ ἐπιτήδεια κατὰ θάλασσαν πάντοτε εἰς ἀπόστασιν χιλιάδων μιλίων, πλοῦν 32 ἡμερῶν ἀπὸ Πλουμὸθ μέχρι τῆς Πόλεως τοῦ Ἀκρωτηρίου καὶ ἐκεῖθεν πάλιν ὁδὸν κατὰ ξηρὰν μακροτάτην μέχρι τῆς χώρας, ἐνθα διεξήγετο ὁ ἀγών.

Τὸ δὲ πάντων σπουδαιότατον πλὴν ἡμῶν τῶν ἀτημῶντων, πάντες ἐκ μίσους πρὸς τὴν Ἀγγλίαν καὶ ἐκ φόβου πρὸς τὸ αὐξάνομενον μεγαλεῖον αὐτῆς ἐγένοντο σύμμαχοι τῶν κατ' αὐτῆς μαχομένων Βόερς ἀναφανδὸν ὑπὲρ αὐτῶν ἐνεργοῦντες ἢ κρύφα συμβούλους, στρατηγούς, ὅπλα ἀποστέλλοντες, διπλωματικῶς ἐργαζόμενοι, τοὺς λαοὺς τῆς γῆς ὑπὲρ τῶν μαχομένων κατὰ τῆς ἰσχυρᾶς Βρεττανικῆς παροξύνοντες καὶ ἐπρεπε κατὰ τῆς κρυφῆς ν' ἀντιπαθῇ τὸ ἀκαμπτὸν τοῦ Βρεττανοῦ, ἵνα ὑπερισχύσῃ ἐν τέλει ἄλλος τις ἢ θελεν ὑποχωρήσῃ, διότι τῶν λαῶν τῆς γῆς ἡ συμπα-

θὴς ὑπὲρ τῶν Βόερς κρυγῇ καὶ τῶν κυβερνήσεων ἡ δυσμενὴς πρὸς τοὺς Ἀγγλοὺς στάσις ἦτο ὁ ἐπικινδυνότατος πολέμιος αὐτῶν. Πρὸς ἡμᾶς δὲ, πλὴν γενναίων ἀλλ' ἐλαχίστων τινῶν φιλελλήνων, καὶ οἱ λαοὶ ἐν ἀρχῇ τῆς ἐπαναστάσεώς μας ἐκ μίσους θρησκευτικοῦ καὶ αἱ κυβερνήσεις τῶν ἐν Εὐρώπῃ κρατῶν πᾶσι διετέθησαν πολεμιώταται· καὶ ἡ Ρωσσία διαμαρτυρηθεῖσα μόνον ἐν ἀρχῇ διὰ τὰς σφαγὰς ἔπειτα τῶν κινδύνων καὶ τῶν καταστροφῶν μας οὐδόλως ἀντελαμβάνετο, καὶ ἡ Βρεττανία μεθ' ὑπερβαλλούσης ἀπεχθείας κατεδίωξε τοὺς πατέρας ἡμῶν μαχομένους, καὶ ἡ Γαλλία πᾶν κακόν, ἐκ μίσους πρὸς ἡμᾶς ἀκατανόητου, ἐπροξένησε μέχρι προδοσίας, ὡς πρὸ τοῦ Ναυπλίου καὶ πρὸ τῶν Ψαρῶν, προβαίνουσα πολλάκις. Περὶ δὲ τῆς Αὐστρίας τῶν χρόνων ἐκείνων τί νὰ εἴπῃ τις πρῶτον καὶ τί ὕστερον εἰς ἀπόδειξιν τῆς ἐχθρας αὐτῆς; Ἄν ἠδύνατο οἱ Αὐστριακοὶ ἤθελον ρίψῃ δηλητήριον εἰς τὸ ὕδωρ τῆς ἐλληνικῆς γῆς καὶ ἤθελον ἐξαποστείλῃ φλογερούς ἀνέμους διὰ νὰ καταφάγῃ πᾶν τὸ ἐλληνικόν. Οὕτω καὶ ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰ μέσα τοῦ πολέμου οἱ Βόερς ὑπῆρχαν εὐτυχέστεροι ἡμῶν, διότι εἶχον ἀπειρον πλοῦτον, φρούρια, ὁδοὺς, σιδηροδρόμους χώραν ἀπεράντον πρὸς τὸν ἄλλον πόλον τῆς γῆς, εἰς μακροτάτην δηλαδὴ ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς χώρας τῶν πολεμίων κειμένην καὶ συμμάχους φανεροὺς ἢ κεκρυμμένους πάντας τοὺς λαοὺς τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς; καὶ τὰς κυβερνήσεις αὐτῶν. Τούτων δὲ πάντων ἐστεροῦμεθα ἡμεῖς ἢ καὶ τῶν ἐναντίων ἀπελαύομεν.

ΑΡΟΜΟΛΟΓΙΟΝ Σ. Π. Α. Π.

Ταχὺον ἀπὸ 29 Ὀκτωβρίου 1901

Ἀθῆναι-Καλάβρυτα-Δουτρά-Ὀλύμπια

Πειραιεύς ἄν.	5.45 π. μ.	11.15 π. μ.
Ἀθῆναι	6.30 "	12.— μ. μ.
Κόρινθος	10.15 "	3.12 μ. μ.
Καλάβρυτα ἄφ.	4.20 μ. μ.	—
"	3.45 "	5.20 "
Πάτραι ἄν.	4.00 "	7.25 π. μ.
Κυλλήνη ἄφ.	7.25 "	11.30 "
Πύργος	7.50 "	11.51 "
Ὀλύμπια	8.55 "	12.55 "
Ὀλύμπια ἄν.	6.10 π. μ.	1.45 "
Πύργος	7.20 "	2.50 "
Κυλλήνη	6.40 "	3.05 "
Πάτραι ἄφ.	11.15 "	6.55 "
ἰάν.	11.45 "	7.45 "
Καλάβρυτα	10.— "	—
Κόρινθος	4.10 μ. μ.	1.25 μ. μ.
Ἀθῆναι ἄφ.	7.20 "	4.50 "
Πειραιεύς	7.57 "	5.30 "

Ἀθῆναι-Μεγαλόπολις-Καλάμαι-Καὶάπλιον

Ἀθῆναι ἄν.	6.30 π. μ.	12.— μεσημ.
Κόρινθος	10.— "	4.05 μ. μ.
Ἄργος ἄφ.	12.18 μ. μ.	6.57 "
Ναύπλιον	2.	6.35 "
Τρίπολις ἄφ.	40 "	—
Μεγαλόπολις	6.15 "	—
Καλάμαι ἄφ.	9.05 "	—
" ἄν.	5.— π. μ.	—
Μεγαλόπολ.	7.50 "	—
Τρίπολις	10.37 "	—
Ναύπλιον	11.40 "	9.00 π. μ.
Ἄργος	1.27 "	9.50 "
Κόρινθος	4.18 "	1.25 μ. μ.
Ἀθῆναι ἄφ.	7.20 "	4.50 "

ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΚΑΙ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ Ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς Σεπτεμβρίου ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Σ. Γ. ΒΛΑΣΙΑΝΟΣ

Ἱατρός Νευρολόγος καὶ Ψυχίατρος
Ἡ Ψυχιατρικὴ καὶ Νευρολογικὴ Ἐπιθεώρησις, θέλει ἀποτελεῖται ἐκ δύο τυπογραφικῶν φύλλων εἰς σχῆμα μέγα ὄγδον. Θέλει ἀποσταλῇ μόνον εἰς τοὺς συνδρομητάς· συνδρομηταὶ ἐγγράφονται οἱ πέμποντες τὴν συνδρομὴν αὐτῶν προπληρωτέων ὀριθεύσαν διὰ μὲν τὸ ἐσωτερικὸν εἰς δραχμὰς 12, διὰ δὲ τὸ ἐξωτερικὸν εἰς φράγκα χρυσᾶ 12. Διὰ πᾶσαν πληροφορίαν καὶ διὰ τὴν ἀποστολὴν τῶν συνδρομητῶν ἀπευθύνεσθαι:
Ὁδὸς Ζήνωνος 16 Ἀθήνας.

ἙΛΛΗΝΙΚΗ

Πλατεῖα Κάνιγγος. ἐν Ἀθήναις
ΕΤΟΣ ΕΝΝΑΤΟΝ

Ἑμπορικὴ Σχολὴ
Γεωργικὴ Σχολὴ
Μεταλλευτικὴ Σχολὴ
Βιομηχανικὴ Σχολὴ
Προπαίδευτικὸν Σχολεῖον
Οἰκοτροφεῖον Γαλλικόν
Ἑσπερινὰ μαθήματα
Δελτίον τῶν προσδόν τῆς Βιομηχανίας καὶ τοῦ Ἑμπορίου.
Προγράμματα ἀποστέλλονται δωρεάν παντὶ τῷ αἰτούντι

ΔΥΚΕΙΟΝ ΙΩΑΝ. ΔΕΛΛΙΟΥ

(πρὸν γυμνασιάρχου)

Ὁδὸς Ἀκαδημίας 56.

Κεῖται ἐν μιᾷ τῶν ὀραιότατων ὁδῶν τῶν Ἀθηνῶν. Περιλαμβάνει δύο μεγάλα οἰκοδομήματα, μετὰ δύο εὐρυχωροτάτων αὐλῶν περιβαλλομένων ὑπὸ ὀψικαρήνων κυπαρίσων, πευκῶν καὶ ἄλλων δένδρων.

Περιλαμβάνει δημοτικὸν σχολεῖον, Ἑλληνικόν, καὶ τρεῖς γυμνασιακὰς τάξεις.

Δέχεται ἐσωτερικοὺς μαθητάς, ἡμισυστάτους καὶ ἐξωτερικοὺς.

Διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐφαρμόζει ἐν ὅλῳ τὰ ἐγκριμένα κυβερνητικὰ προγράμματα.

Τροφίτα καὶ διδασκὰ διὰ τοὺς ἐσωτερικοὺς μαθητάς τοὺς ἀνήκοντας εἰς τὸ δημοτικὸν σχολεῖον 1280 δρ., διὰ τοὺς ἀνήκοντας εἰς τὸ ἑλληνικόν 1520, καὶ τοὺς ἀνήκοντας εἰς μίαν τῶν τριῶν γυμνασιακῶν τάξεων 1640 δρ. δι' ὅλοκληρον τὸ ἔτος. Εἰς ταῦτα συμπεριλαμβάνεται καὶ πᾶσα σχολικὴ δαπάνη δι' ἱατρὸν φάρμακα καὶ περίθαλψιν ἐν περιπτώσει ἀσθενείας.

Κανονισμοὶ ἀποστέλλονται δωρεάν τῷ αἰτούντι.

ΑΓΓΕΛΙΑΙ "ΠΑΤΡΙΩΝ"

Δημοσιεύονται μόνον μετὰ ἔγκρισιν καὶ κατ' ἀποκοπὴν.